

Svampebekæmpelse i vårbyg, vårhvede og havre

Et højt udbytte og en god kernekvalitet sikres gennem en effektiv svampestrategi med optimalt middelvalg og timing af svampebehandlinger. Se tabel 2. Ved høsttide bliver der ofte pres på høstkapaciteten, og det er vigtigt at sikre stærke og sunde strå, som hjælper med at forebygge lejesæd/nedknækning. Foruden vækstregulering og forebyggelse af manganmangel er svampebekæmpelse en afgørende medspiller i dette.

Vårsædssorternes modtagelighed for sygdomme i de forskellige arter

I tabel 1 ses modtageligheden mod sygdomme for forskellige sorter på markedet. Mindre modtagelige sorter kan dog også angribes.

Tabel 1. Modtagelighed mod sygdomme for forskellige sorter på markedet.

Sygdom	Modtagelige og meget modtagelige sorter	Mindst modtagelige sorter
Vårbyg		
Meldug	-	De fleste sorter har mlo-resistens
Bygrust	Alle	-
Bygbladplet	RGT Planet, Prospect, Skyway, Focus, Avenue, KWS Thalís	Laureate, Firefoxx, Stairway, Wish, Feedway, Blixen, NOS Gambit, NOS Upstairs
Skoldplet	RGT Planet, Skyway, Firefoxx, Avenue, Feedway, KWS Thalís, NOS Upstairs	Laureate, Stairway, Prospect, Wish, Blixen, NOS Gambit
Ramularia	Alle	-
Vårhvede		
Meldug	Thorus, Bravens	Kapitol, KWS Talísker, KWS Fixum
Gulrust	Bravens	Kapitol, Thorus, KWX Fixum, KWS Talísker
Havre		
Meldug	Symphony, Dominik, Lion, Caddy, WPB Oscar	Scotty, Delfin
Havrebladplet	Alle	-

Vårbyg

I de fleste år anbefaler vi generelt to svampebehandlinger i vårbyg; henholdsvis T1 (begyndende strækning) efterfulgt af T2 (ved begyndende skridning), og i nogle tilfælde/år desuden T3 (akset halvt til helt fremme) hvis meget bygrust. Især i maltbyg er det meget vigtigt at følge afgrøden helt til dørs for at sikre kernekvaliteten og sorteringen.

I år går udviklingen meget stærkt, og i flere tilfælde vil den første svampebehandling blive T2, hvor der uanset hvad er god økonomi i at placere en svampebehandling med Propulse + Pictor Active/Comet Pro ved begyndende skridning (netop når stakken kan ses), hvor der samtidig opnås en forebyggende effekt mod ramularia. I meget sent såede marker skal svampetrykket vurderes, når vårbyggen kommer i begyndende strækning, hvor en T1 behandling bør sættes i værk ved forekomst af sygdomme.

Se tabel 2 for anbefalede behandlinger i vårbyg ved forekomst af sygdomme i begyndende strækning (T1) og/eller på akset (T3). T2 bør uanset hvad altid foretages, når fanebladene er udviklede, og stakken netop kan anes.

Vårhvede

Afgrøden angribes i princippet af de samme svampe som vinterhvede. Dog ses angreb af gulrust og brunrust hyppigere, mens angreb af hvedebladplet (DTR) og septoria ofte er mindre i vårhvede end i vinterhvede.

Gulrust bør bekæmpes ved konstateret forekomst, mens brunrust bør bekæmpes ved mere end 10% angreb fra strækingsfasen. Uanset hvad bør der foretages en behandling omkring skridning (T2). Ved angreb af gulrust, hvedebladplet eller meldug suppleres med en behandling i strækingsfasen (T1) og ved rustangreb også på akset (T3). Sidstnævnte er især vigtigt ved dyrkning af brødhvede med høje kvalitetskrav.

Havre

Flere havresorter kan blive angrebet af meldug, og hvis angrebet er kraftigt, er der god økonomi i bekæmpelse. I nogle år kan også havrebladplet være udbredt og bør bekæmpes.

Tablet 2. Anbefalede svampestrategier i de forskellige vårsædsarter.

Strategi	Middel*	Dosis pr. ha*	Bemærkninger
Vårbyg:			
T1 (st. 32)	Prosaro	0,25 ltr.*	Ved angreb af bygbladplet, bygrust og/eller skoldplet i den tidlige strækingsfase. Vær især obs. på skoldplet under fugtige forhold/ved pløjefri dyrkning med byg/rug som forfrugt. Hvis meget bygbladplet kan iblandes 0,1 ltr./ha Comet Pro/Pictor Active.
T2 (st. 39-49)	Propulse SE 250 + Pictor Active + Spredeklæbemiddel <i>eller</i> Propulse SE 250 + Comet Pro	0,2-0,25 ltr. + 0,2-0,25 ltr. + 0,2 ltr. 0,3-0,4 ltr. + 0,15-0,2 ltr.	Denne T2-behandling vil uanset år og sort være nødvendig hvis ønske om forebyggelse af ramularia. De angivne løsninger sikrer også bedst effekt på bygrust, skoldplet og bygbladplet.
T3 (st. 55)	Orius Gold	0,25 ltr.*	Bør iværksættes hvis meget bygrust. Obs. på mulig dosis i forhold til triazolregnskabet og tidligere behandlinger.
Vårhvede:			
T1 (St. 31-33)	Prosaro	0,25 ltr.	Iværksættes hvis gulrust, meldug og lidt hvedebladplet (DTR). Hvis meget gulrust tilsættes 0,2 l/ha Comet Pro/Pictor Active.
T2 (st. 39-45)	Propulse SE 250 + Orius Gold	0,3 ltr. + 0,2 ltr.	Behandling på fanebladet/ved begyndende skridning bør foretages uanset hvad, og har en god bred virkning mod gulrust, DTR, septoria og brunrust.
Havre:			
St. 33-39	Prosaro + evt. Comet Pro	0,3 ltr. + 0,15 ltr.	Iværksættes hvis meldug. Hvis samtidig havrebladplet forstærkes med 0,15 ltr./ha Comet Pro. Alternativt anvendes 0,3 ltr./ha Propulse.

*Vær obs. på triazolregnskabet, hvis der anvendes andre doser eller andre triazolholdige midler end angivet i tabellen.

Ovenstående svampebehandlinger kan kombineres med skadedyrsbehandling og/eller vækstregulering efter behov.

Med venlig hilsen Møllerup Møllens Markservice